

TOELICHTING BIJLAGE 3

BEHORENDE BIJ: WIJZIGINGSPLAN "BRANJEWÂL" EASTEREIN

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Skoallestrjitte 1a te Easterein

COLOFON

BUREAU FAUNAX
Badweg 40 B
8401 BL Gorredijk
0513-435024
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Skoallestrjitte 1a te Easterein

Gorredijk, oktober 2020

In opdracht van:
Buro Kok

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Dhr. R. Fokker

Autorisatie:
Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

**© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2020). Quickscan Wet natuurbescherming/Ontwikkeling Skoallestrjitte 1a te Easterein. Rapport 20159.
Bureau FaunaX, Gorredijk.**

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX, verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeed bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	4
2.1	Flora.....	4
2.2	Vogels	4
2.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	4
2.3	Zoogdieren	8
2.3.1	Vleermuizen	8
2.3.2	Overige zoogdieren.....	11
2.4	Reptielen.....	12
2.5	Amfibieën	13
2.6	Vissen	13
2.7	Ongewervelden	13
2.8	Gebiedsbescherming.....	14
2.8.1	Stikstofgevoeligheid.....	14
2.9	Houtopstanden	15
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	16
3.1	Overzicht beschermde soorten	16
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	16
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	17
4	LITERATUUR EN BRONNEN.....	18
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Natura 2000-gebieden	- 3 -
	Wnb Houtopstanden.....	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

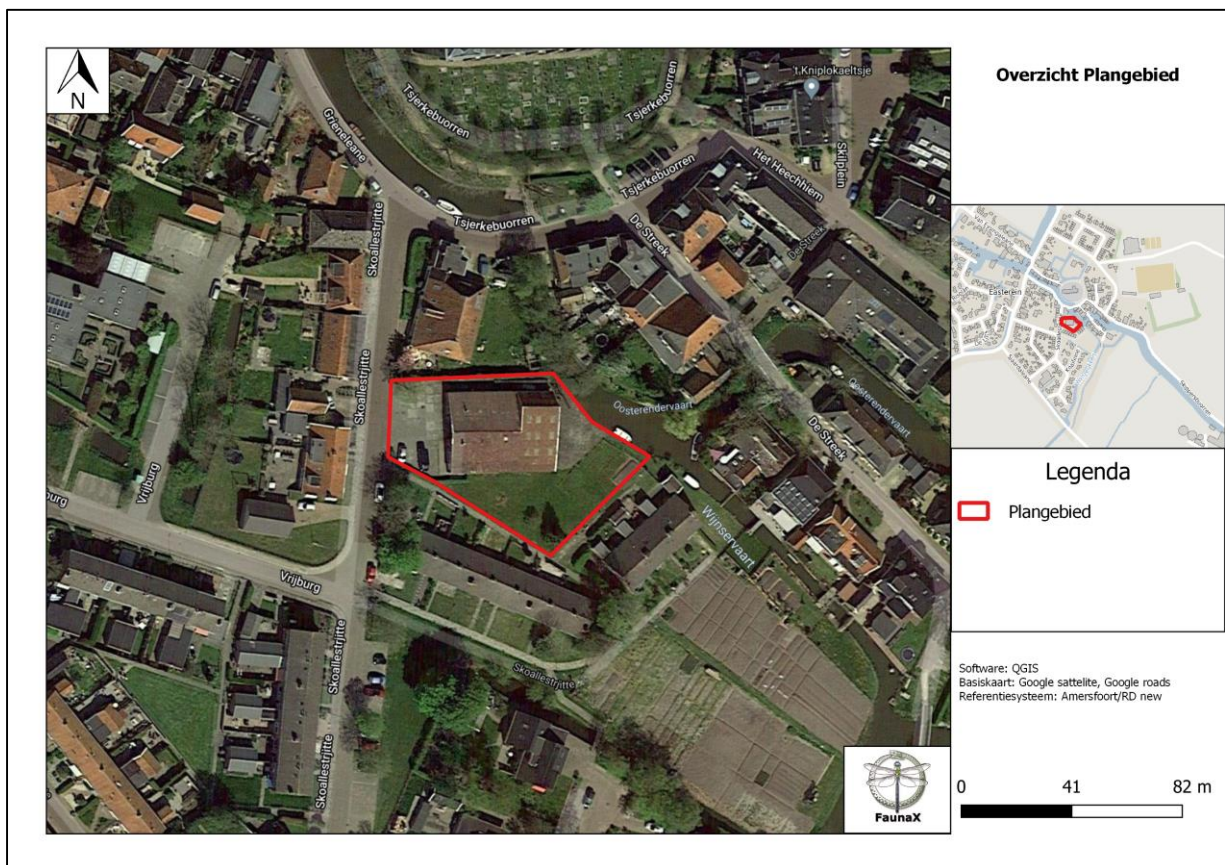
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Buro Kok is voornemens de huidige bebouwing op het perceel Skoallestrjitte 1a te Easterein te slopen, om in de plaats hiervan diverse woningen te realiseren. Mogelijk wordt een klein deel van de oever van de oostelijk gelegen Wijnservaart aangetast binnen de voorgenomen werkzaamheden.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische quickscan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Easterein.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van BuroKok heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze quickscan is uitgevoerd op woensdag 7 oktober 2020 en vond plaats onder zachteweersomstandigheden (13°C, windkracht 3, vrijwel geheel bewolkt). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzengedooggebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Easterein en bestaat uit een oude loods met kleine bij-aanbouwen op het perceel Skoallestrjitte 1a. Het plangebied grenst ten oosten aan de Wijnservaart. Noordelijk en zuidwestelijk staan hagen langs de loods. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Easterein, evenals agrarisch gebied doorkruist door sloten.

Het planvoornemen bestaat uit het slopen van de loods om in de plaats hiervan een 5-tal woningen te realiseren. De bebouwing die gesloopt gaat worden stamt naar schatting uit de jaren '60-'70 en bevat asbest, wat vooreerst verwijderd dient te worden. De gebouwen en loods staan reeds geruime tijd leeg.

Figuur 1.2. Impressie van het plangebied met oude loods gebouwen.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

In het plangebied zijn soorten aangetroffen als Engels raaigras, straatgras, brede weegbree, smalle weegbree, witte klaver, madeliefje, grote brandnetel en paardenbloem. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermd plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan.

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied met v.l.b.n.r.o.: Brede weegbree, hondsdraf, grote brandnetel en paardenbloem.

- De aanwezigheid van beschermd plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

2.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten of horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De bomen vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. Deze zijn niet aangetroffen.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is hiernaast gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels welke over het algemeen in bebouwing tot broeden komen, zoals kerkuilen, huismussen en gierzwaluwen.

Huismussen

De loods beschikt over gegolfde dakplaten. In de praktijk maken huismussen geregeld gebruik van ruimten onder gegolfde dakplaten als broedgelegenheid. De loods binnen het plangebied beschikt over een enkele daklaag, waardoor in de meeste delen van het plangebied geen dergelijke ruimten aanwezig zijn. Aan de zuidwestzijde van het plangebied is er echter een vliering aanwezig tussen de daklaag en een hieronder gelegen keuken (bron: Van Dijk, 2020). Deze vliering is toegankelijk door de ruimte aan de onderzijde van de gegolfde dakplaten aan de zuidwestzijde van de loods. Een dergelijke vliering vormt geen conventionele, maar wel geschikte nestgelegenheid voor huismussen. Doordat er in de omgeving van het plangebied ook diverse huismussen hoorbaar aanwezig waren, kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soort binnen het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten.

Gierzwaluwen

Gierzwaluwen staan bekend als soort welke broedgelegenheid vindt vanaf een bepaalde hoogte. Van geschikte broedgelegenheid die niet aan deze hoogte eis voldoet, maken gierzwaluwen slechts incidenteel gebruik. Het grootste gedeelte van de loods voldoet niet aan deze hoogte eis. Echter, aan de noordoostzijde loopt het dak van de loods hoger op in vergelijking met overige delen van de loods. Dit deel van de loods beschikt over nokpannen die over de uiteinden van de gegolfde dakplaten liggen (figuur 2.2). Aan de binnenzijde loopt een balk onder de nok door. Door het samenkomen van dakplaten, en door de aanwezigheid van een balk onder de nok, is de verwachting dat er onder deze nokpannen geschikte ruimten aanwezig zijn voor gierzwaluwen. Doordat er hiernaast in de omgeving van het plangebied diverse waarnemingen van gierzwaluwen bekend zijn (figuur 2.3), kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soort binnen het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Aan de noordoostzijde biedt de hoger gelegen nok geschikte broedgelegenheid voor gierzwaluwen.

Figuur 2.3. In de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) zijn verschillende waarnemingen van gierwaluwen bekend (groene stippen) (bron: NDFD).

Kerkuil

De loods is gecontroleerd op de aanwezigheid van geschikte in- en uitvliegopeningen voor kerkuilen. De enige aangetroffen opening welke groot genoeg is voor een kerkuil is aangetroffen aan de noordzijde van het plangebied (figuur 2.4). Hoewel deze opening waarschijnlijk ooit een doorgang tot het interieur van de loods is geweest, wordt deze nu geblokkeerd door een binnenmuur. Deze opening vormt derhalve in de huidige situatie geen geschikte in- en uitvliegopening voor kerkuilen. Naast deze opening zijn er geen andere voor kerkuilen geschikte openingen aangetroffen. De aanwezigheid van kerkuilen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.4. Een gat aan de noordzijde van de loods.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten binnen de invloedseer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen en gierzwaluwen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van kerkuilen binnen het plangebied kan wel op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied biedt mogelijkheden voor diverse soorten broedvogels. Aan de noord- en zuidwestzijde staan hagen langs het plangebied (figuur 2.5). Soorten als roodborst en merel kunnen in deze hagen tot broeden komen. Hiernaast kunnen soorten als houtduif tot broeden komen in bomen in de omgeving van het plangebied en kunnen spreeuwen tot broeden komen in de vliering in de loods. Met deze soorten kan rekening worden gehouden door de voorgenomen werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren. Deze periode loopt over het algemeen van 15 maart tot 15 juli. Deze datumgrenzen kunnen afwijken per soort en door klimatologische omstandigheden.

Figuur 2.5. In hagen rond het plangebied kunnen soorten als roodborst en merel tot broeden komen. Daarnaast vormen zij ideale structuren voor een kolonie huismussen (slapen, rusten, dekking etc.)

- Binnen en vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen altijd (algemene) vogels tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (15 maart - 15 juli). Voer werkzaamheden, zoveel als kan, uit buiten deze periode.

2.3 Zoogdieren

2.3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

De loods is gecontroleerd op de aanwezigheid van geschikte ruimten voor vleermuizen. Ten tijde van het veldbezoek zijn er verdeeld over de loods diverse geschikte ruimten aangetroffen.

- Aan de westzijde beschikt de loods over metalen platen over een buitenmuur van bakstenen. Normaliter kunnen vleermuizen op metalen oppervlakten geen grip krijgen. De metalen platen lopen echter af op ongeveer twee meter boven de grond. Hieronder is de baksteen muur zichtbaar. Onder de metalen platen zijn ruimten aangetroffen welke geschikt zijn, en door de baksteen muur tevens bereikbaar zijn voor vleermuizen (figuur 2.6).
- Aan de noordzijde van de loods is een gat aangetroffen, waarachter een isolerende ruimte zichtbaar is (figuur 2.6). Deze isolerende ruimte lijkt in meerdere richtingen door te lopen en tevens goed gebufferd te zijn door de aanwezigheid van isolatiemateriaal. Deze isolerende ruimte vormt hierdoor een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Het kan niet worden uitgesloten dat deze isolerende ruimte ook door de onderzijde van de gegolfde dakplaten op de loods toegankelijk is.
- De loods beschikt, zoals beschreven in hoofdstuk 2.2.1 over een enkele daklaag. Aan de zuidwestzijde van de loods is echter een vliering aanwezig tussen de gegolfde dakplaten en de hieronder gelegen keuken. Soorten als gewone grootoorvleermuis kunnen van deze vliering gebruik maken als verblijfplaats.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan op basis van de gevonden openingen en ruimten verdeeld over de loods niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.6. Onder metalen platen aan de westzijde (boven) en achter een gat aan de noordzijde van de loods (onder) zijn ruimten aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaatsen voor vleermuizen.

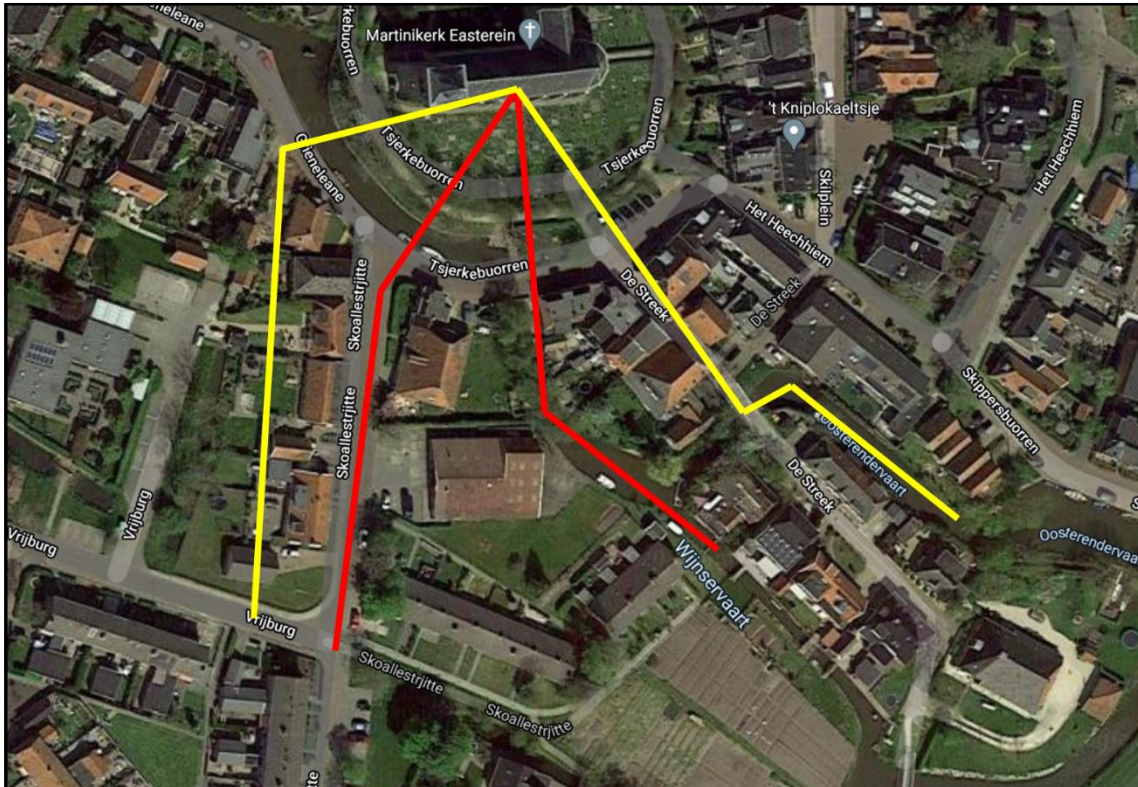
Vliegroutes

Naast verblijfplaatsen van vleermuizen, kunnen ook vliegroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen een beschermde status hebben als deze van essentieel belang zijn voor het in stand houden van een verblijfplaats. Als vliegroute worden, afhankelijk van de soort, waterlichamen, bosranden, bomenlanen of gebouwen gebruikt.

De Martinikerk ten noorden van het plangebied wordt gebruikt als verblijfplaats door laatvliegers en watervleermuizen (bron: NDFP). De loods en de ten westen gelegen Wijnservaart vormen mogelijk (onderdeel van) een vliegroute tussen deze kerk en foerageergebieden in de omgeving van Easterein. In de omgeving zijn diverse vergelijkbare gebouwenrijen en waterlichamen, zoals de Oosterendervaart aanwezig. Deze alternatieven zijn afgeschermd voor lichtuitstraling vanuit het plangebied als het gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden door bebouwing en bomen. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Foeragegebieden

Hoewel het plangebied zelf niet over de landschapselementen van een voor vleermuizen geschikt foeragegebied beschikt, vormt de ten westen gelegen Wijservaart mogelijk wel een foeragegebied voor enkele (soorten) vleermuizen. Doordat er echter op zeer korte afstand van het plangebied alternatieve foeragegebieden aanwezig zijn, zoals de Oosterendervaart, kan de aanwezigheid van een essentieel foeragegebied binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.7. De loods en de Wijservaart zijn mogelijk (onderdeel van) vliegroutes voor vleermuizen (rode strepen). De omgeving van het plangebied biedt echter alternatieven (gele strepen) (Bron: Google Maps).

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van essentiële vliegroutes en/of foeragegebieden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan wel op voorhand worden uitgesloten.

2.3.2 Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren.

Otter

In de ruime omgeving van het plangebied zijn een tweetal waarnemingen van otters bekend (bron: NDFP). Otters staan bekend als schuwe dieren die hun leefgebied vinden in rustige gebieden met voldoende dekking (bron: Zoogdierverseniging). Doordat het plangebied zich in de bebouwde kom van Easterein bevindt, is hier geen sprake van. Daarnaast beschikt de oever van de Wijservaart niet over geschikte oevervegetatie, doordat de betegeling van de loods doorloopt tot de waterrand. Langs de oever is tevens beschoeïing aanwezig (figuur 2.8).

De aanwezigheid van otters binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.8. Betegeling rond de loods loopt door tot de waterlijn, waar tevens beschoeiing aanwezig is.

De aanwezigheid van andere beschermde zoogdiersoorten, zoals waterspitsmuis, Noordse woelmuis, boomarter en grote bosmuis binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF), de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom van Easterein, de afwezigheid van habitateigenschappen zoals geschikte boomholten, waterlichamen met geschikte water-en oevervegetatie, bosgebieden en andere landschapselementen en de aanwezigheid van beschoeiing langs de Wijnservaart. Binnen het plangebied kunnen wel andere, lichter beschermde zoogdieren voorkomen, zoals steenarter of huisspitsmuis. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van otters en andere beschermde zoogdieren binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied kunnen wel andere licht beschermde soorten voorkomen, zoals steenarter en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen en amfibieën. Op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen kan op voorhand worden uitgesloten dat binnen het plangebied beschermde reptielen voorkomen.

- De aanwezigheid van leefgebied van beschermde reptielen binnen en vlak buiten het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde amfibieën. In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde amfibieën, zoals poelkikkers, rugstreeppadden en heikikkers bekend (bron: NDFF).

Doordat de ten westen gelegen oever van de Wijnservaart over beschoeiing beschikt, is er geen sprake van geschikt voortplantingswater voor deze soorten. Daarnaast kan ook de aanwezigheid van landhabitat van beschermde amfibieën binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten. Zo is er voor soorten als rugstreeppad geen geschikte zanderige grond waar deze zich kunnen ingraven.

Binnen het plangebied kunnen wel andere, lichter beschermde amfibieën voorkomen, zoals gewone pad. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van leefgebied van beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten, zoals bruine kikker geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. De enige soort welke redelijkwjs in de omgeving van het plangebied kan voorkomen is de grote modderkruiper. Grote modderkruiper staat in Nederland bekend als een poldervis. Deze soort wordt voornamelijk aangetroffen in water met goed ontwikkelde watervegetatie en een dikke sliblaag. De Wijnservaart is het enige waterlichaam binnen de invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden. Doordat de werkzaamheden alleen mogelijk invloed zullen hebben op de beschoeide oever van de Wijnservaart, kunnen negatieve effecten op leefomgeving van grote modderkruipers op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op leefgebied van grote modderkruipers kunnen op voorhand worden uitgesloten.

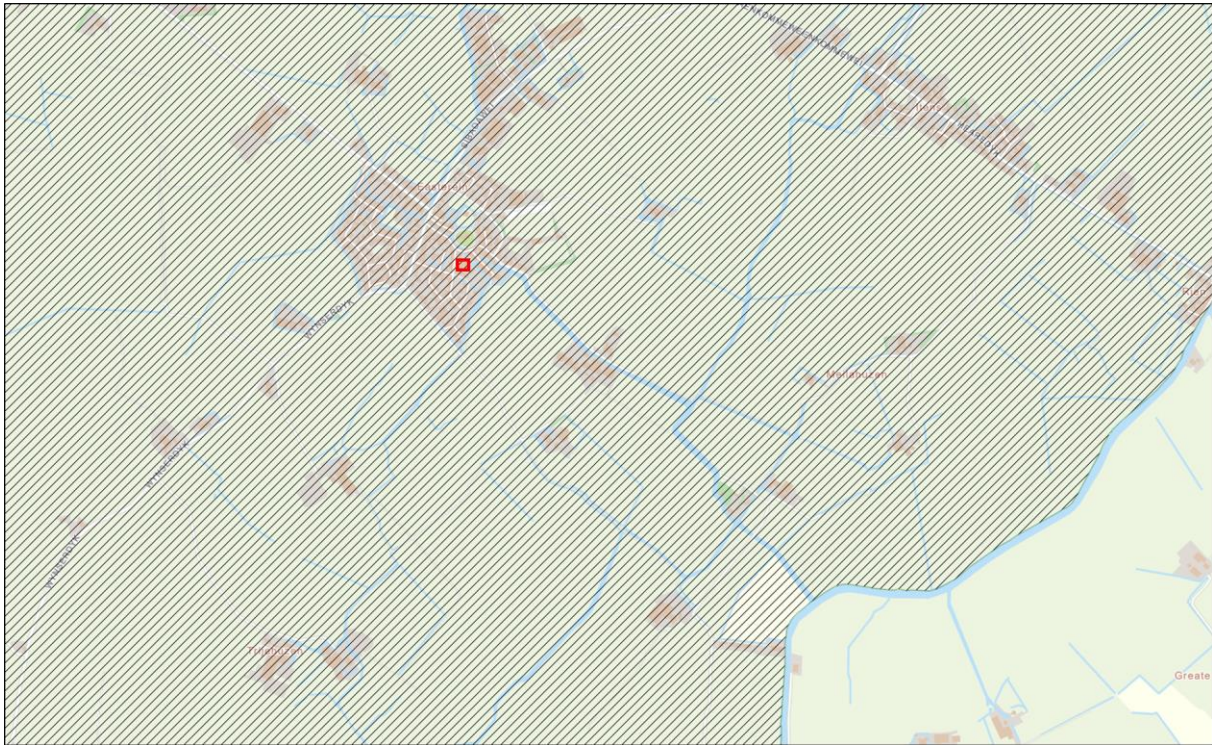
2.7 Ongewervelden

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en habitateigenschappen. Door het ontbreken van geschikt voortplantingswater binnen het plangebied kunnen negatieve effecten op beschermde libellen(larven) op voorhand worden uitgesloten. Het voorkomen van andere beschermde ongewervelden kan worden uitgesloten, bijvoorbeeld op basis van de afwezigheid van waardplanten van beschermde vlindersoorten.

- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

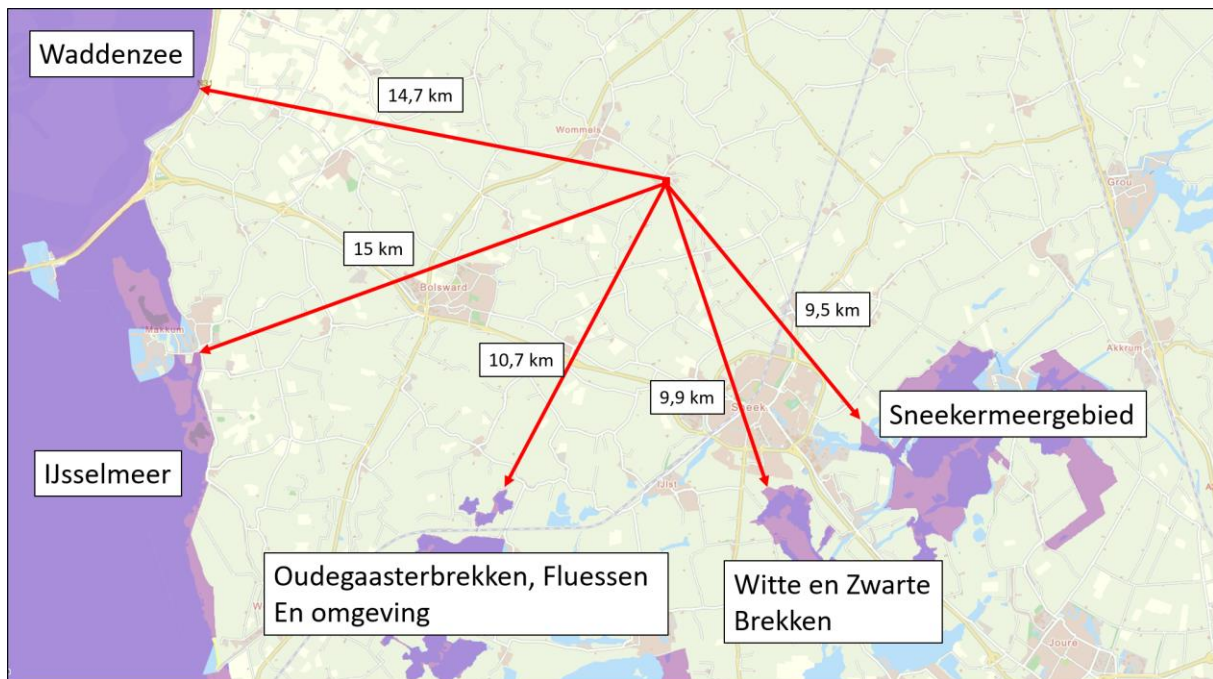
Tijdens de bureaustudie is een enkele vorm van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking heeft op het plangebied. Het plangebied valt niet onder het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voormalig EHS) of Natura2000, en is niet aangewezen als ganzenfoerageergebied (bron: Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân). Het plangebied valt echter wel binnen de grenzen van een door de provincie Fryslân aangewezen weidevogelkansgebied (figuur 2.9). Doordat het plangebied zich binnen de bebouwde kom van Easterein bevindt, draagt deze geen waarden voor weidevogels. Negatieve effecten op dit weidevogelkansgebied kunnen derhalve naar onzes inziens op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen, en bepaalt of (financiële) compensatie benodigd is.

Figuur 2.9. Het plangebied (rood omlijnd) valt binnen de begrenzingen van een door de provincie Fryslân aangewezen weidevogelkansgebied (diagonale lijnen) (bron: Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân).

2.8.1 Stikstofgevoeligheid

Het plangebied ligt hemelsbreed op circa 9,5 km, 9,9 km, 10,7 km, 14,7 km en 15 km afstand van de Natura2000-gebieden Sneekermeergebied, Witte & Zwarte Brekken, Oudegaasterbrekken, Fluessen en Omgeving, Waddenzee en IJsselmeer (respectievelijk, figuur 2.10). Tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden (slopen loods en realiseren nieuwe woningen) komt er naar alle waarschijnlijkheid extra stikstof vrij door bijvoorbeeld het inzetten van mobiele werktuigen. Vanwege de kleine aard van de werkzaamheden en de relatief grote afstand tot de dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden kunnen negatieve effecten als gevolg van stikstofuitstoot op deze gebieden naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen en bepaalt of het uitvoeren van een Aeriusberekening benodigd is.

Figuur 2.10. Natura2000 (paars) gebieden in de omgeving van het plangebied (rood) (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân).

- Het plangebied valt binnen de begrenzingen van een door de provincie Fryslân aangewezen Weidevogelkansgebied. Naar onzes inziens kunnen negatieve effecten op dit gebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.
- Negatieve effecten op Natura2000 gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen is geen sprake van deze omstandigheden. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen.
Vogels	Huismussen en Gierzwaluwen	Mogelijk	X				Fauna Compensatieplan
Zoogdieren	Vleermuizen	Mogelijk		X			Fauna Compensatieplan
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Binnen het planvoornemen wordt een enkele loods gesloopt om hier nieuwbouw te realiseren. Aangezien deze plannen in overleg met Bevoegd Gezag (Provincie Fryslân) als 'kleine initiatieven' zijn bestempeld, kunnen de werkzaamheden doorgang vinden mits men zich houdt aan de hieronder volgende aanbevelingen:

- Er wordt op basis van expert judgement een Fauna Compensatieplan opgesteld.
- In dit Fauna Compensatieplan wordt aangegeven hoeveel en op welke locaties nieuwe nestgelegenheden voor huismussen en gierzwaluwen wordt gerealiseerd en op welke manieren de daken in de nieuwe situatie toegankelijk worden gemaakt voor vleermuizen.
- Daarnaast dient, bij voorkeur in of dicht rondom, het plangebied in de nieuwe situatie zoveel mogelijk functioneel groen gerealiseerd te worden (besdragende bomen, struiken, heesters, nectarplanten, waardplanten voor insecten etc.) voor de soortgroepen waarvoor gecompenseerd wordt.
- Deze compenserende voorzieningen worden in een bouwtekening verwerkt.
- Hiernaast dienen mitigerende maatregelen (bv. werken buiten de broedperiode) onderdeel te zijn van dit Fauna Compensatieplan.
- Hoewel het aanvragen van een Ontheffing van de Wet natuurbescherming niet benodigd is, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht. Deze kan tot uiting worden gebracht door zo te werken dat dieren de kans krijgen om te vluchten naar habitat buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden of dieren (zoals vrijgestelde amfibieën) naar een dergelijke habitat te verplaatsen. Voor de voorwaarden waaraan vrijstellingen moeten voldoen wordt verwezen naar Bijlage I.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 juli).
- **Huismus, Gierzwaluw en Vleermuizen:** Opstellen Fauna Compensatieplan.
- **Licht beschermde en vrijgestelde soorten:** Naleven van de zorgplicht.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Van Dijk, J., 2020. Asbestinventarisatierapport. Qualita Inspecties, Makkum.

Bronnen internet

Google maps

www.google.com/maps

Synbiosis

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=1&id=n2k19&topic=gevoeligheid>

Kaarten provinciale natuurbeheerplannen Bij12

<https://flamingo.bij12.nl/pnl-viewer/app/PNLNatuurbeheerplan>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c47914of89c88abdd3>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.